

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧІНИ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
УДПУ імені Павла Тичини

_____ Гедзик А. М.
_____ 2016 р.

**ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ**

Галузь знань: 01 Освіта.

Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

ОБГОВОРЕНО

на засіданні кафедри *англійської мови та методики її навчання*
Протокол № 6 від 15.12.2016 р.

Завідувач кафедри англійської мови та методики її навчання
_____ к.п.н., доц. Гембарук А.С.

на засіданні кафедри теорії та практики іноземних мов
Протокол № 5 від 15.12.2016р.

Завідувач кафедри теорії та практики іноземних мов
_____ д.п.н., проф. Білецька І.О.

СХВАЛЕНО

Науково-методичною комісією
Факультету української філології
Протокол № 3 від 29.12.2016

Голова комісії
_____ д.п.н., проф Коваль В.О.

КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Кваліфікаційний екзаме́н з англійської мови з методикою навчання складається з трьох компонентів:

- 1) практичних аспектів англійської мови;
- 2) теоретичних аспектів англійської мови;
- 3) методичних аспектів англійської мови.

Державна атестація випускників факультету української філології з іноземної мови (англійської) є підсумковою формою перевірки та оцінки теоретичної і практичної підготовки студентів. Для проведення кваліфікаційного екзаме́ну організовується екзаменаційна комісія у складі голови, членів комісії та екзаменаторів.

Перший компонент кваліфікаційний іспиту спрямований на виявлення рівня сформованості комунікативної компетенції на основі набутих мовних навичок: фонетичних, лексичних, граматичних. Перше і друге питання білету охоплюють тематику курсу усного та писемного мовлення, практичного курсу англійської мови. Зокрема, перевірка практичних аспектів англійської мови націлена на наступні комунікативні види діяльності: читання і розуміння оригінального художнього тексту, подальша його інтерпретація з елементами лексико-стилістичного аналізу тексту; анутовання газетної статті. Студент повинен продемонструвати належний рівень володіння синтаксичними, семантичними, фонетичними правилами і закономірностями англійської мови; лексичний мінімум та граматичний матеріал в межах тематики курсів; розуміти літературно-художні тексти ХХ-ХХІ ст., а також сучасної суспільно-політичної літератури; викладати свої думки правильно з точки зору лексики, граматики і стилістики.

Другий компонент кваліфікаційного іспиту має на меті виявлення рівня сформованості у студентів знань з теоретичних курсів. Третє питання білету націлене на перевірку ґрунтовних філологічних знань з таких теоретичних курсів, як історія англійської мови, лексикологія, теорія і практика перекладу, теоретична грамати́ка. Студент повинен уміти викладати думки за заданою темою логічно, послідовно, доказово, з урахуванням специфіки курсу; вільно оперувати термінологією; наводити відповідні приклади; знати особливості історичного розвитку граматичної структури англійської мови; методи та методики зіставної лінгвістики (інтернальні, екстернальні); розуміти семантичні, функціональні, історико-етимологічні, соціолінгвістичні та стилістичні особливості лексичних одиниць, словотвору, запозичення; специфіку англійської фразеології, опанувати основи теорії і практики перекладу.

Третій компонент кваліфікаційного іспиту має на меті виявлення рівня сформованості у студентів знань з методики навчання англійської мови. Четверте питання білету націлене на перевірку ґрунтовних теоретичних знань з методики навчання англійської мови. Студент повинен уміти викладати думки за заданою темою логічно, послідовно, доказово, з урахуванням специфіки курсу; вільно оперувати термінологією; наводити відповідні приклади.

Програма кваліфікаційного іспиту з англійської мови розрахована на студентів, які закінчують навчання в Уманському державному педагогічному університеті за денною (стаціонарною) формою навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем "спеціаліст".

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

На основі Положення «Про поточне, модульне та підсумкове оцінювання знань студентів в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу», затвердженого вченою радою УДПУ імені Павла Тичини від 25 травня 2009 р., підсумковий контроль здійснюється у формі державного екзаме́ну з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні.

Оцінка "5 (А) відмінно" виставляється за умов виконання наступних вимог:

1. Перше та друге практичні питання: володіння в повному обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою; правильне визначення лексико-стилістичних засобів, теми та ідеї твору, вичерпна характеристика героїв при здійсненні лексико-стилістичної інтерпретації твору; логічний, послідовний та граматично правильний аналіз україномовної статті з подальшим чітким і послідовним виходом на відповідну комунікативну ситуацію англійською мовою. Вільне і коректне володіння мовою.

2. Третє теоретичне питання: глибокий та повний аналіз теоретичних положень, зрілість міркувань із теоретичних проблем, вміння охарактеризувати відповідні мовні явища, показати зв'язок теоретичного курсу з практикою.

3. Четверте теоретичне питання: глибокий і повний виклад теоретичного матеріалу у бездоганній мовній формі; вміння застосовувати теоретичні знання, власний педагогічний досвід та навчальні матеріали при вирішенні конкретних методичних завдань. Студент демонструє високий рівень доказовості викладу матеріалу з питання, вміння виразити свою точку зору з проблеми, що обговорюється; досить вільно і коректно користується методичною термінологією, володіє повним запасом методичних термінів.

Студент у повному обсязі викладає вивчений матеріал, дає правильні визначення понять, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтувати свої судження, застосувати знання практично, навести свої приклади, аргументовано висловлювати свою точку зору. Відмінне виконання всіх видів діяльності, можливо з незначною кількістю помилок. Допускаються 1-2 граматичні та лексичні помилки.

Оцінка "4 (В) добре" виставляється за умов виконання наступних вимог:

1. Перше та друге практичні питання: студент добре вміє висловлювати свою точку зору, вживати правильно граматичні конструкції. Інтерпретування оригінального тексту та аналіз україномовної статті здійснюються на досить доброму рівні, однак з незначними граматичними чи лексичними огріхами.

2. Третє теоретичне питання: студент добре знає теоретичний матеріал, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань.

3. Четверте теоретичне питання: студент демонструє недостатньо повний, але змістовний виклад теоретичного матеріалу, вміння застосовувати теоретичні знання, власний педагогічний досвід та навчальні матеріали при вирішенні конкретних методичних завдань. Студент викладає матеріал, в основному аргументуючи методичні положення, виражає свою точку зору з проблеми, що обговорюється. В основному правильно використовує методичну термінологію.

Викладення матеріалу з незначними помилками. Володіння в достатньому обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою. Виконання завдань – дуже добре, вище середнього рівня з кількома помилками. Допускаються 2-3 граматичні чи лексичні помилки.

Оцінка "4 (С) добре" виставляється за умов виконання наступних вимог:

1. Перше та друге практичні питання: вміння висловлювати свою точку зору. Студент добре виконує наступні види діяльності: інтерпретація оригінального англійського тексту, аналіз україномовної статті. Володіння в достатньому обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою.

2. Третє теоретичне питання: вміння висловлювати свою точку зору. Студент знає теоретичний матеріал добре, дає визначення понять, може обґрунтувати свої судження, може систематизувати набуті знання, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження, володіє матеріалом при вирішенні практичних завдань.

3. Четверте теоретичне питання: відповідь студента в основному відповідає змісту питання, проте не всі основні проблеми визначені чітко, розкриті не досить повно і ґрунтовно. Студент відчуває труднощі у викладенні своєї точки зору щодо ряду проблем. Має місце невелика кількість термінологічних помилок, які не перешкоджають розумінню змісту викладеного.

Правильна робота з певною кількістю помилок. Допускаються 3-4 граматичні, лексичні чи стилістичні помилки.

Оцінка "3 (D) задовільно" виставляється за наступних умов:

1. Перше та друге практичні питання: інтерпретація та аналіз статті здійснюється без використання активного і пасивного, лексичного та граматичного матеріалу. Студент висловлює особисте ставлення до проблеми поверхово.

2. Третє теоретичне питання: викладення матеріалу не в повному обсязі, неглибоке володіння теоретичним та практичним матеріалом.

3. Четверте теоретичне питання: відповідь студента лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені нечітко, розкриті лише частково і без належної глибини. Студент викладає матеріал, майже не аргументуючи методичні положення, нечітко висловлює свою точку зору; допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного.

Виконання всіх видів діяльності здійснюється непогано, але зі значною кількістю помилок. Допускаються 4-5 мовні помилки.

Оцінка "3 (E) задовільно" виставляється за таких умов:

1. Перше та друге практичні питання: студент задовільно виконує наступні види діяльності: інтерпретування оригінального англomовного тексту, аналіз україномовної статті. Володіння базовим лексичним словником, передбаченим програмою, задовольняє мінімальні критерії.

2. Третє теоретичне питання: досить поверхове викладення матеріалу, неповне розкриття суті даного мовного явища. Студент подає матеріал, без аргументації своїх висновків, без своїх прикладів і не завжди адекватно використовує знання в практичній частині.

3. Четверте теоретичне питання: студент досить поверхово викладає матеріал, неповно розкриває суть питання, допускає суттєві помилки змістового та термінологічного рівнів. Студент подає матеріал, без аргументації своїх висновків, без власних прикладів; володіє обмеженим запасом методичних термінів.

Виконання всіх завдань задовольняє мінімальні критерії. Допускається 5-6 мовних помилок.

Оцінка "2 (FX) незадовільно" виставляється за таких умов:

1. Перше та друге практичні питання: незадовільний рівень виконання всіх практичних видів діяльності, невміння висловити та аргументувати свою точку зору на запропоновану тему через недостатній словниковий запас.

2. Третє теоретичне питання: студент слабо володіє матеріалом, відтворює лише основні положення, знає окремі фрагменти, що складають незначну частину матеріалу. Допускається більше, ніж 6 мовних помилок.

3. Четверте теоретичне питання: студент слабо володіє матеріалом, відтворює лише основні положення, знає окремі фрагменти, що складають незначну частину матеріалу. Доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування відсутні. Студент майже не користується методичною термінологією, його запас методичних термінів мінімальний.

Оцінка "2(X) незадовільно" виставляється за таких умов:

1. Перше та друге практичні питання: студент зовсім не справляється з практичними видами діяльності. Відтворює лише деякі положення.

2. Третє теоретичне питання: невміння висловити та аргументувати свою точку зору на запропоновану тему через недостатній словниковий запас та незнання програмного матеріалу. Допускаються грубі мовні помилки.

3. Четверте теоретичне питання: відповідь студента не відповідає змісту питання, основні проблеми не визначені та не розкриті. Доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування відсутні. Студент неспроможний відповісти на додаткові запитання.

ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ

I. Вимоги з практичного курсу англійської мови.

Студент повинен уміти:

1. Читання оригінального художнього тексту - обсяг 3000-3500 др.знаків – з повним його розумінням.
2. Смыслова інтерпретація з елементами лексико-стилістичного аналізу.
3. Анотація газетної статті - обсяг 1500 др. знаків - з подальшим виходом на розмовну тему в межах тематики курсу.

II. Вимоги з теорії і практики перекладу.

Студент повинен знати:

1. Загальнотеоретичні та методологічні основи перекладу.
2. Засоби адекватного перекладу різних мовних одиниць, понять і явищ англійської мови українською та української англійською.

III. Вимоги з теоретичної граматики.

Студент повинен вміти:

1. Теоретично висвітлювати основи граматичного ладу англійської мови у відповідності із сучасним станом лінгвістичних знань про мову як суспільного явища.
2. Розумітися у найбільших важливих проблемах сучасних досліджень граматичних положень англійської мови.

IV. Вимоги з лексикології сучасної англійської мови.

Студент повинен знати:

1. Загальну характеристику словникового складу англійської мови; методи лінгвістичного дослідження; історію формування словникового складу англійської мови; продуктивні та непродуктивні методи словотвору; характеристику явищ полісемії, омонімії, синонімії, антонімії, фразеології та лексикографії.

V. Вимоги з історії англійської мови.

Студент повинен:

1. Продемонструвати сформованість світогляду мовної орієнтації щодо історичних особливостей розвитку англійської мови - основних рис її фонетичної, морфологічної та граматичної систем.

VI. Вимоги з методики викладання іноземних мов

Студент повинен знати:

1. Основні поняття та категорії методики викладання іноземної мови, а також теоретичні засади і сучасні підходи до формування комунікативної компетенції учнів.

Студент повинен уміти:

2. Ефективно використовувати новітні технології формування іншомовної комунікативної компетенції у практичній діяльності.

ЗМІСТ ПЕРШОГО ТА ДРУГОГО КОМПОНЕНТА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Питання з практики мови включаються до екзаменаційних білетів орієнтовно в такій пропорції: читання та інтерпретування уривку оригінального англійського тексту з визначенням художніх засобів, теми та ідеї твору, характеристики головних героїв – 50%, анотування україномовної газетної статті – 50%. Відповідь на 2 **практичні питання** передбачає вільне володіння іноземною мовою, а також здатність та готовність студента реалізувати одержані знання у своїй практичній діяльності.

Програма першого компонента кваліфікаційного екзамену

Практичний курс англійської мови

1. Читання оригінального художнього тексту ("**Angel pavement**" by D. Priestley) обсягом до 3000-3500 друкованих знаків з повним його розумінням.
2. Смыслова інтерпретація з елементами лексико-стилістичного аналізу.

Програма першого компонента кваліфікаційного екзамену

1. Анотація газетної статті –обсяг 1500 др. знаків –з подальшим виходом на розмовну тему в межах тематики **«Практичного курсу англійської мови»** :

- Що впливає на становлення вчителя як спеціаліста;
- Книги і читачі;
- Кінематограф: минуле, сьогодення та майбутнє;
- Роль і місце театру у нашому житті;
- Новації в освіті;
- Відпочинок і подорожування;
- Захист навколишнього середовища;
- Проблеми між поколіннями.

ПРОГРАМА ТРЕТЬОГО КОМПОНЕНТА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Питання з теорії мови включаються до екзаменаційних білетів орієнтовно в такій пропорції: лексикологія – 40%, теорія і практика перекладу – 20%, історія англійської мови - 20%, теоретична граматики.

Теоретична підготовка студента вимагає знання основ теорії мови, її сучасного стану, охоплює знання структури та системи мови, правил та закономірностей її функціонування в процесі іншомовної комунікації.

Розкриття питання з теорії мови передбачає змістовну, логічну, чітку, зв'язну, виразну відповідь студента на теоретичне питання, вміння показати смислові, структурні, загальні та відмінні особливості мовних явищ, ілюстрацію своєї відповіді прикладами.

Теорія і практика перекладу

I. Теоретичні та методологічні основи перекладу:

1. Теоретичні та методологічні аспекти перекладу. Історичний огляд розвитку перекладу в Європі та Україні.

2. Методи і шляхи перекладу власних назв.

3. Шляхи і методи перекладу мовних одиниць інтернаціонального лексикону.

4. Мовні одиниці національного лексикону. Шляхи перекладу фразеологізмів.

II. Особливості перекладу мовних явищ і структур.

1. Передача контекстуальних значень означеного та неозначеного артиклів. Шляхи перекладу безсполучникових іменних конструкцій.

2. Переклад англійських неособових форм дієслова та конструкцій.

3. Шляхи перекладу дієприкметника та дієприкметникових конструкцій.

4. Шляхи та засоби передачі модальності.

Історія англійської мови

1. Теоретичні аспекти історії англійської мови

2. Історичні особливості становлення германських мов. (East Germanic, North Germanic, West Germanic)

3. Основні лінгвістичні особливості германських мов.

4. Фонетика. Граматики, лексика германських мов. (практичний аспект).

5. Особливості історичного становлення стародавньої англійської мови.

6. Фонетика. Граматики, лексика стародавньої англійської мови. (практичний аспект)

Лексикологія

1. Лексикологія як наука, мета і завдання. Зв'язок з іншими галузями лінгвістики

2. Різні типи лексичних пластів англійського словника.

3. Типи словотвору.

4. Синонімія. Антонімія. Омонімія.

5. Типи змін семантичного значення слова.

6. Лексикографія як наука про укладення словників.

7. Проблема значення. Лексичне і граматичне значення.

8. Структура англійського слова. Морфема, корінь, афікси.

9. Етимологічна характеристика сучасної англійської мови.

10. Фразеологія. Класифікація фразеологізмів

Теоретична граматика

1. Предмет вивчення теоретичної граматики та її зв'язок з практичною граматикою.
2. Граматична характеристика іменника.
3. Граматична характеристика дієслова.
4. Синтаксис. Комунікативна парадигма речення.
5. Поняття функціональності речення. Засоби її вираження. Класифікація речень.

ПРОГРАМА ЧЕТВЕРТОГО КОМПОНЕНТА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Теоретичні основи методики навчання іноземних мов. Методика як теорія навчання іноземних мов. Зв'язок методики з іншими науками.
2. Цілі навчання іноземної мови.
3. Принципи навчання іноземної мови.
4. Зміст навчання іноземної мови.
5. Особливості уроків та цілі навчання іноземних мов.
6. Типи та система уроків іноземної мови.
7. Структура та зміст уроків іноземної мови.
8. Планування уроків іноземної мови.
9. Методи дослідження в сучасній методиці викладання іноземних мов.
10. Навчання іноземної мови на різних етапах.
11. Формування іншомовної компетентності в говорінні: особливості та вимоги.
12. Навчання мовлення на третьому етапі. Типи монологів та діалогів.
13. Фонетика та її важливість у навчання мовленнєвої діяльності.
14. Формування фонетичної компетентності, вправи.
15. Лексичний мінімум.
16. Технології навчання лексики та її типи.
17. Формування іншомовної компетентності в аудіюванні.
18. Характеристики навчальних матеріалів для аудіювання.
19. Формування іншомовної компетентності в говорінні (діалог).
20. Формування іншомовної компетентності в читанні.
21. Формування граматичної компетентності.
22. Принципи і методи формування граматичної компетентності.
23. Формування іншомовної компетентності в говорінні (монолог).
24. Формування іншомовної компетентності в читанні.
25. Формування іншомовної компетентності в письмі.

ЗМІСТ ЗАВДАНЬ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З

МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ

I. Practical course of English.

1. Interpret the marked extract from "Angel pavement".
2. Render the article and develop the situation mentioned.

II. Theoretical course of English

Speak on:

1. Translation as a notion, subject and object of linguistic study. Significance of translating interpreting.
2. Ways and kinds of translating/interpreting.
3. Units of nationally based lexicon. Ways of conveying their meaning.
4. Units of international lexicon. The ways of conveying the lexical meaning of genuine internationalisms.
5. The factors that influence the faithfulness of translating idioms. The ways of conveying the meaning of idioms.
6. Subject matter of lexicology; its aims and significance. Links with other branches of Linguistics.

7. Various lexical strata of English vocabulary.
8. Types of word-formation.
9. Synonymy. Antonymy. Homonymy.
10. Types of semantic change.
11. Lexicography as a science of compiling dictionaries.
12. The problems of meaning. Lexical and grammatical meaning.
13. The structure of English word. Definition of morpheme, root, affix.
14. Etymological characteristic of the Modern English vocabulary.
15. Phraseology. Classification of phraseologisms.
16. The subject of the theoretical English grammar. Its relations to the practical grammar.
17. Grammatical characteristics of the noun.
18. Grammatical characteristics of the verb.
19. Syntax. The communicative paradigm of the sentence.
20. Classification of sentences.
21. Subject and aims of the history of the English language.
22. Theoretical aspects of language history.
23. Germanic languages.
24. Linguistic features of Germanic languages.
25. Chronological division of the history of English.

III. Methods of teaching English

1. Speak on: Methods of teaching and its relation to other sciences.
  2. Speak on: Aims of foreign language teaching in a secondary school.
  3. Speak on: Principles of foreign language teaching.
  4. Speak on: Content and teaching aids of foreign language teaching.
  5. Speak on: Peculiarities of foreign language lessons and their aims.
  6. Speak on: Typology and system of foreign language lessons.
  7. Speak on: Structure and content of foreign language lessons.
  8. Speak on: Planning in teaching.
  9. Speak on: Methods of research.
  10. Speak on: Language teaching at the different stages.
  11. Speak on: Speaking: characteristics, requirements.
  12. Speak on: Language activity teaching at the third stage. Types of monologues and dialogues.
  13. Speak on: Phonetics and its importance for the teaching of language activity.
  14. Speak on: Teaching pronunciation, exercises.
  15. Speak on: Vocabulary selection.
  16. Speak on: Techniques of teaching vocabulary and its typology.
  17. Speak on: Teaching listening comprehension.
  18. Speak on: Characteristics of the teaching materials for listening comprehension.
- Listening comprehension procedure.
19. Speak on: Teaching speaking (dialogue).
  20. Speak on: Teaching reading, its linguistics and psychological characteristics.
  21. Speak on: The content of teaching grammar, its typology.
  22. Speak on: Principles and techniques of grammar teaching.
  23. Speak on: Teaching speaking (monologue).
  24. Speak on: Teaching reading. Kinds of reading procedure.
  25. Speak on: Teaching writing, psychological characteristics of writing.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Практичний курс англійської мови

1. Бевз О.П., Гембарук А.С. Навчально-методичні матеріали до лексико-стилістичного аналізу творів художнього, наукового та публіцистичного стилів для студентів старших курсів факультетів іноземних мов. – Умань, 2008. – 38 с.
2. Бровченко Г.О. Фонетика англійської мови. – К.: Рад. Школа, 1964. – 272 с.
2. Грамматика английского языка / Под ред. Б.А. Ильиша. – Л.: Государственное учебно-педагогическое издательство, 1963. – 319 с.
3. Практический курс английского языка / Под ред. В.Д. Аракина. – М.: ВЛАДОС, 2000. – 240 с.
4. Alexander L.G. Longman English Grammar Practice (for intermediate students).
5. *Angelpavement : a novel* / by J.V. Priestley. – Moscow : Progress Publishers, 1974. – 503 p.

Лексикологія

1. Антрушина Г.Б., Афанасьева О.В., Морозова Н.Н. Лексикология английского языка: Учеб. Пособие для студентов. – 2-е изд., стереотип. – М.: Дрофа, 2000. – 288 с.
2. Лексикологія сучасної англійської мови: Курс лекцій / Уклад. І.О. Білецька. – Умань: СПД Жовтий, 2010. – 86 с.
3. Лексикологія сучасної англійської мови: Методичні рекомендації / Уклад. І.О. Білецька. – Умань: СПД Жовтий, 2010. – 46 с.
4. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 528 с.

Теорія і практика перекладу

1. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. – Вінниця. «Нова книга», 2003 – 448 с.
2. Мірам Г.Е. та ін. Основи перекладу: Курс лекцій; Навчальний посібник – К. : Ельга, Ніка-Центр, 2002. – 240 с.
3. Мірам Г. Алгоритми перекладу. – К. : Твімінтер, 1998. – 176 с.
4. Рецкер Я.И. Пособие по переводу с английского языка на русский язык. – 3-е изд. Перераб. и доп. – М.: Просвещение, 1982. – 159 с.

Історія англійської мови

1. Т.А. Расторгуева. История английского языка. – Москва: Астрель АКТ, 2002.
2. И.Иванова, Л. Чахоян. История английского языка. – Москва: Высшая школа, 1976.
3. И. Иванова, Л. Чахоян, Т. Беляева. История английского языка. – Санкт Петербург, 2001.
4. Г.І. Студенець. Історія англійської мови в таблицях. – Київ, 1998.
5. Л.С. Алексеева. Древнеанглийский язык. – Москва, 1971.
6. Б.А. Ильин. История английского языка. – Москва, 1968.
7. А.И. Смирницкий. История английского языка. – Москва, 1965.
8. О.В. Shakhrai. Historical Background of Present-Day English. – Київ, 1976.
9. Т.А. Rastorgueva. History of the English Language. – Москва, 2003.
10. L. Verba. History of the English Language. – Novaknyha, 2004.

Теоретична граматики

1. Харитонов І.К. Теоретична граматики англійської мови. Навчальний посібник. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 352 с.
2. Бархударов Л.С. Очерки по морфологии современного английского языка. – М.: Высш.шк., 1975.
3. Иванова И.П., Бурлакова В.В., Почепцов Г.Г. Теоретическая грамматика современного английского языка. – М.: Высш.шк., 1981.
4. Блох М.Я. Теоретическая грамматика английского языка. – М.: Высш.шк., 1983 /на англ.яз./
5. Ильиш Б.А. Строй современного английского языка. – Л.: Просвещение, 1971 /на англ.яз./
6. Йофик Л.Л., Поспелова А.Г. Хрестоматия по теоретической грамматике английского языка. – Л.: Просвещение, 1981 /на англ.яз./
7. Khaimovich B.S. Rogovskaya V.I. A Course in English Grammar. – М. 1967. 298 p.
8. Rayevska N.M. Modern English Grammar. – К., 1976. – 304 p.

Методика викладання англійської мови

1. Державний стандарт базової і повної середньої освіти (іноземні мови) // Іноземні мови. – 2004. – № 1. – С. 3–7.
2. Гембарук А.С. Методика викладання іноземної мови в таблицях і схемах / Методичний посібник. – Умань, 2010. – 144 с.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. вид. – док. пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
4. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / Л.С. Панова, І.Ф. Андрійко, С.В. Тезікова та ін. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 328 с.
5. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. – К.: Ленвіт, 1999. – 320 с.
6. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін.. / за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
8. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці). — К.: Ленвіт, 2008. — 285 с
9. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: Посібник. Вид. 2-е, доп. і переробл. /Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 2004. - 360 с